

...nad koncem tištěných Lidovek

Velvyslanec dosáhl stažení TV spotu

Mountfield: Chtěli jsme vyzdvihnout v literatuře popsane rysy šikovného židovského obchodníka

Společnost Mountfield předčasně končí svou televizní kampaň. Činí tak po schůzce s izraelským velvyslancem v Česku. Ten spot považuje za propagaci antisemitismu.

PRAHA - Herec a imitátor Zdeněk Izler vchází do obchodu firmy Mountfield a přemýšlí, co si v prodejné pořadí. Kreslený maskot Mountfieldu Běda Trávníček jej hlasem Jiřiny Bohdalové natešené zve ke Kolu štěstí. „Abych Bědu moc nevypláčil,“ drbe se Izler na pleši. „Povídej mi, Trávníček, co to je ten trumf,“ vyzývá za moment, už oblečen v dlouhém pláští, s plinovou sou a s pejsky. „Nechaj si to,“ kárá pak maskota za slovo „prokrstapána“. Tak vypadá jeden z reklamních

sud ji bylo možné v čase vytrazeném reklamám zachytit na všech českých celoplošných kanálech.

The Prague Post uvádí, že jde o ojedinělý případ, kdy česká firma vyslyšela protest velvyslance. „V minulosti jsme se zabývali podněty reklamách vadilo použití postav jeptišek,“ říká prezident Rady pro reklamu Radek Pokorný. Rada podle jeho slov v polovině loňska zakázala rozhlasovou reklamu obsahově podobnou kampani Mountfieldu. „Jednalo se o propagaci nábytkářské firmy, která využívala představy o Romech,“ říká Pokorný.

Ve dnech, kdy si připomínáme Osvětim...

Sdružení zadavatelů, agentur a médií se prý spornou reklamou Mountfieldu oficiálně nezabývalo. „Neformálně se o kampani diskutovalo

Před týdnem zažil peripetii se sochou i Jeruzalém – tamní radnice odmítla odsouhlasit umístění kopie Rodinova Myslitele, neboť dotýný artefakt představuje nahého muže. Před rokem a půl byl zvolen starostou města Uri Lupulianski a na radnici získali převahu zástupci ultraortodoxie. Nyní –

poté, co pařížské Rodinovo muzeum nabídlo Jeruzalému kopii Myslitele k blížícímu se výročí odhalení sochy (1906) – se věci vyjasňují. Formálně byl dar z Paříže odmítnut proto, že jeruzalémská radnice nesehnala sponzory na uhrazení přepravních nákladů a pojistného (cca 3 miliony Kč). Jenže mistostarosta Eli Simchajof ze strany Šas to řekl na rovinu: „Nepovolíme umístit takovou sochu ve městě, jako je Jeruzalém. Kdyby měl plavky, možná by to prošlo, ale on je úplně nahý.“ Tamní tisk vzpomíná na podobnou historku z roku 1995, kdy už slovo ultraortodoxních v Jeruzalémě sílilo. K blížícímu se třítisícím výročí Davidova města, jak zní běžný neoficiální název, se tehdy rozhodla radnice ve Florencii věnovat Jeruzalému kopii proslulého Michelangelova Davida. Jenže bohužel úmysl narazil ze stejného důvodu jako nyní: Michelangelův David je nahý a navíc ještě neobřezaný. Rozhodnutí jeruzalémské radnice je také silně kritizováno, hlavně proto, že nepovoluje umístit sochu v sekulární čtvrti. Lídr jeruzalémské opozice Nir Bar-

Severní Koreji se nelíbí americký loutkový film

Dokončení ze strany 1

Režisér snímku Team America vykreslil severokorejského vládce jako marmotatného, vzteklého a paranoidního despotu, který se snaží celý svět přesvědčovat o tom, že je hodný a nikdy nikomu neublíží. Ve druhé polovině filmu však přijde „odhalení“. U Kim Cong-ila se sejdu veškeré teroristické nítky světa a ukáže se, že všechny teroristické útoky v poslední době ve skutečnosti zinscenoval on.

Zakažte ten film!

„Pospínejte to obraz naší země. Takové způsoby nepatří do kulturní politiky naší ani vaší země. Proto chceme, aby se tento film v českých kinech nepromítal,“ řekl včera LN pracovník velvyslanectví KLDŘ v Praze, který nechtl sdělit jméno.

Na ministerstvu zahraničních věcí však severokorejská delegace

Filmový Kim Cong-il tahá za veškeré teroristické nítky světa

to pochopitelně absurdní, něco takového nemohou v demokratické zemi pozadovat,“ řekl mluvčí ministerstva Vit Kolář.

ného nejsou ničím až tak neobvyklým. Zástupci ambasád z dalších komunistických států, jako je například Čína nebo Kuba, čas od času

na nepěkný článků, který o jejich zemi vyšel v českých novinách. Severokorejská strana přesto stále doufá, že film parodující přede-

ku Spojených států, z českých kin zmizí. „Teď je to na české straně,“ dodal již citovaný pracovník ambasády.

KLDŘ je nejizolovanějším totalitním státem na světě. Začátkem ledna nařídila severokorejská vláda svým obyvatelům, aby se připravili na zdlouhavou válku proti USA. Lidé dostali soubor pra videl, jak se evakuovat do podzemních úkrytů se zbraněmi, jídlem a portrétem vůdce Kim Cong-ila.

Jihokorejský tisk před pár dny informoval o tom, že si KLDŘ koupila atomovou bombu. Pchongjang to však nepřiznal.

„Je to ohromný koncentrační tábor, kde milovaný vůdce Kim Cong-il provádí genocidu. Lidem nepřetržitě vymývají mozek, všichni jsou pod neustálým dohledem,“ řekl v rozhovoru pro organizaci Clovek v tísní německý ležník Norbert Vollersten, který v Kocerině působil rok a půl jako humanitární pracov-

Obrázek 2 z 5

Autor: Karel Veliký

U vzniku Lidových novin, které prý „znamenalý zásadní zvrát v české žurnalistice“ (viz Wikipedie) stál roku 1893 advokát židovského původu Adolf Stránský. Původní rodinné příjmení se neuvádí, ale „ti, kdo si mění jména“ volili, jak známo, často právě ta co možná nejčestější, např. **Luboš Dobrovský** býval Hamerschlag, Bencion Bať se stal **Stanislavem Budínem** atd. Mívali-li i dva posledně jmenovaní nemalý vliv na tvorbu tzv. veřejného mínění (jen jejich stručné životopisy stojí opravdu za přečtení, včetně osudů potomků a příbuzných!), pak **Adolf Stránský** a jeho syn Jaroslav zcela zásadní, jak konečniců dokládá i zde citovaná „otevřená encyklopedie“ (otevřená jak pro koho, že?). Nepřeháníme příliš, řekneme-li, že to právě oni podle vlastního zájmu a měřítka mezi Čechy a Moravy prosadili novou, dodnes povšechně uznávanou stratifikaci české společnosti na vrstvu lepší, vzdělanou, slušnou a

inteligentní (vzorně buržoazní, zato vždy s nějakou tou bolševnickou ratolestí), totiž filosemitskou, a na n e k u l t u r n í antisemitskou luzu, hloupou, zakomplexovanou, deprivovanou, neschopnou, nenávistnou, záštiplnou, patologickou ssedlinu – za ta desetiletí je těch jako-odborných i neskrývaně pohrdlivých adjektiv ještě mnohem víc.

Už jen samotná koupě Lidovek proto značila, či lépe: stačila k tomu, aby se dotyčný nad takto vymezovanými spoluobčany – burany a jinými primitivy – cítil p o v z n e s e n (je to zkratka tentýž způsob, jaký se pro měkkou práci s davy využívá dodnes). O tom, co všechno dalšího oba Stránští a jejich noviny pro Čechy znamenali – a znamenají – bude nejen v těchto dnech dozajista napsáno dost a dost. My však při této příležitosti chceme ze zapomenutí vyzvednout řádky, jaké se jinde jen tak neobjeví...

Neznámý autor vysoce raritních *Zákonů života* (Brno: Soukup, 1934) na stranách 102 a 105 druhého dílu, když čtenáře vyzývá, aby sledoval činnost a působení tzv. „lepších Židů“, v nich varuje:

Příklad jeden za všechny: V ČSR v Brně je jeden největší vlastenecký Žid, který už se téměř veřejností ani za Žida nepovažuje. Považuje se skoro již jen za vlastence. Je ovšem velkým boháčem, má největší tiskárnu, domy a kdoví, co ještě všecko [aby se majitelem velkých novin stala soukromá osoba, bylo v ČSR výjimečné]. Vedle toho spekuluje v politice a má zde až příliš veliký vliv, prý i na vyšších místech. Vydává noviny, lidové noviny. Čeští lidé je hodně čtou a považují je za jakousi elitu. Firma je ryze česká. A tak, předně: hezky, pozvolna, pěkně skrytě, nenápadně, je jeho novinami lid zpracováván, aby byl vstřícný k Židům, aby je ctil, aby je považoval za dobré, schopné, vynikající, za své dobrodince, kteří mu dávají práci, atd. Všecko židovské je tu vychvalováno, oslavováno, ať je to židovský průmysl, židovská banka, kdejaký židovský čin atd. Čtenáře těchto novin jistě ani nenapadne, že by mohl býti také jiný Žid než dobrý. Toto přesvědčení je mu nenápadně sužerováno, den ze dne. Přirozeně mu nakonec uvěří. A přirozeně, že jakákoliv nehezká pravda o Židech se tam neobjeví. Jen dobré, pěkné o Židech. Pozornost ode všeho zlého a zločinného, co činí, je soustavně odvrácena. Vystoupí-li kde někdo proti Židům, je jimi veřejnosti ihned líčen jako špatný, něco jako vyvrhel, pomatenec, hlupák. Je prohlédnut jeho život, sehnány o něm klepy, kdeco špatného se dá o něm sehnat... [zjevně i proto se autor uchýlil, snad na základě předchozí zkušenosti, k anonymitě a svou knihu z obav před pronásledováním raději podepsal jako Neznámý] Toto je jen několik slov o činnosti vašeho dobrého, lepšího, dokonce vlasteneckého Žida. Je to jen několik slov o jeho činnosti jako majitele jedněch lidových novin...

On už sám přívlastek „lidový“ ve výše uvedeném kontextu (elitní, lepší) odpovídá obecné tendenci, ať už vědomé či nevědomé, zvrátit vše naruby, vykloubit a pak rozložit.* Jiný paradox: ač záhy „orgán Hradu“ – politické úvodníky a komentáře plně podporovaly hradní

politiku TGM a Benešovu - těšily se LN zároveň pověsti „objektivního“, „všestranného“, „nestranického“, zkrátka „nezávislého“ deníku! Všechna ta slavná jména literátů, „hradních novinářů“ a jiných opor společnosti k němu ovšem lákala nejen společenská prestiž, ale i výška honorářů, předpokládaná blízkost k prezidentským dispozičním fondům, konexe (styky jako „vrchol znalostí“) atp.

Po obnovení titulu renegáty (**Havel**, Dienstbier, Dobrovský, Ruml aj.) v samizdatové podobě, opět ve snaze stratifikovat, „dostat se *mezi lid*“, jakož i po převratu, kdy list začal opět vycházet legálně, jednotlivé redakce přes všechny personální, vlastnické a jiné změny, navzdory své bezvýhradné demo-liberální orientaci tuto pověst (ba kult) „nezávislosti“ oživily, živily a pro své od nového tisíciletí pozvolna řídnuoucí čtenáře vesměs i udržely. Až do konečné likvidace. Že zároveň navázaly na zakladatelskou a předválečnou filosemitskou linii samo sebou neudiví, už v druhé polovině třicátých let nacionálové mluvili výhradně o Židovkách, neboť jak mezinárodní i vnitrostátní napětí houstlo, stávalo se to skryté, po dávkách odměřované, stále zjevnější. Po devětaosmdesátém se už nemuselo tajit a snad ani odměřovat nic, jak se lze přesvědčit z hustoty zcela jednoznačných titulků (něco málo maličko z nich v obrazové příloze). Na *terra prohibita* jakékoli kritičnosti tu nemají obzvlášť vyladěný radar jen jejich autoři. Jak ve *Vabanku* s úsměškem říká Izraelita Dušek:

„Češi naletí na jakoukoli hlásanou humanitu, jen když se jim poklepe po rameni, toho je třeba využít. Zadrnkat na strunu spravedlnosti a zároveň si něco vymyslet, aby měli alespoň nějaký komplex viny. Pak budou pochodovat podle našich not a ještě si budou myslet, že je to jejich národní písnička.“

Gój je prý **synonymum hmyzu...**

Poznámka:

* Plného jejího rozvinutí jsme ovšem svědky a oběťmi až nyní, a naprosto nemusí jít o politická či kulturně-historická témata, i od titulků typu „vědci zjistili: spěte ve stoje, jezte vleže“ jsme patrně již jen krůček.